

ИЛЯ ВАРШАВСКИ КУРСАНТЪТ ПЛОШКИН

Част 0 от „Вечните проблеми“

Превод от руски: Цвета Пеева, 1967

chitanka.info

Капитан Чигин погледна старинния морски хронометър, който висеше на стената до електронния часовник. Май че е време!

Той отиде до вратата и превъртя два пъти ключа. Така е по-спокойно. После извади от лявото чекмедже на масата спиртник, две сребърни чайничета и две кутии, украсени с изображения на дракони.

Разбира се, да се пали огън в космолета е нарушение на правилата, но чаят си е чай и един истински ценител никога не ще използва за приготвянето му някакви си идиотски котлончета с бавни неутрони. Какво пък, капитан Чигин може да си позволи тази волност. Петдесетте години служба в космоса все дават някакви права. Космическият устав е прекрасно нещо, на космолета трябва да има желязна дисциплина, иначе това няма да е кораб, а кръчма, но не бива да се подхожда с една и съща мярка към неопитния курсант и стария космически вълк Чигин. Най-напред изслужете толкова години, колкото капитан Чигин, а после ще ви дадат и специални права. Тъй де.

За приготвянето на чая също се иска умение. Това не е помията, с която те гощават в космодрумите, а питие от най-висша класа, еликсир на бодростта.

Отначало трябва да се изплакне чайникът и да се постави на огъня. Когато от чучурчето започне да излиза пара, изсипете първата порция чай и поставете чайника на радиатора. Нека постои там десетина минути. В това време сложете да заври вода във втория чайник. Само не забравяйте да сложите в студената вода няколко зелени листенца. Какво, никога не сте чували? Така е, братчета, когато не знаете какво е истински чай. Именно зелени листенца. Точно те придават особения вкус. Опитайте и после нищо друго не ще искате да пиете. Сега излейте врялата вода в първия чайник и пак на огъня. Само следете да не заври, иначе всичко пропада. Отлично! Можете да свалите чайника от огъня и да го покриете. След пет минути чаят е готов. Трябва да се пие в мънички порцеланови чашки. Захар? Че кой пие истински чай със захар? В краен случай съвсем мъничко сол.

Капитанът вдъхна вълшебния аромат, отпи малко и бавно преглътна, като блажено замижа. Но в този момент някой предпазливо почука на вратата. Капитанът се намръщи, пхна спиртника обратно в чекмеджето, отиде до вратата и отключи.

— Мога ли да вляза, шефе? — На вратата стоеше старшият помощник.

Чигин се ухили доволно. Обръщението „шефе“, както и званието „капитане“ беше заимствувал от старинните книги. Едва ли ще намерите друг космонавт, към когото да се обръщат по този начин! „Капитане“ е за по-чуждите. На най-близките помощници се разрешава известна фамилиарност. „Шефе“... нали не звучи лошо!

— Влезте. Ще пийнете ли чашка чай?

Старшият помощник въздъхна. Той не можеше да понася любимото питие на капитана, но ако откажеше, щеше да обиди смъртно стареца.

— Благодаря, с удоволствие.

Чигин извади от шкафчето втора чашка.

— Какви новини?

— Радиограма от рейсовия кораб. Лети към нас с курсанти. Дванадесет човека.

— Кой курс?

— Всички първокурсници. Дванадесет козлета.

— Приемете ги от десния борд.

— Слушам.

— Друго?

— На рейсовия е докторът. Радира, че всичко е наред, лекарствата са получени.

— Така.

Капитанът се замисли. Пак първи курс. Палета. При претоварването ще лежат като трупове, после при безтегловността ще си изповръщат и червата. Пробен рейс, тъй нареченото „привикване на кадрите с космоса“. Капитанът не можеше да понася този израз! Чудо голямо, старт от постоянна орбита, няколко обиколки около Марс по удължена елипса и връщане на орбитата. Де да можеше да им покаже истинско излитане и после кацане на Венера, та да видят те „привикване с космоса“. Половината веднага бяха подали заявление за напускане на школата. Но какво да се прави, когато планетолетът „Алдебаран“ е вече отдавна зачислен към клас 4-Е без право да каца на планетата. Година-две ще го използват за учебна база, а после...

— Благодаря, шефе, чаят ви е наистина великолепен.

— Почакайте.

Старшият помощник пак седна.

— Ето какво — капитанът разкопча яката на куртката си, — заемете се лично с курсантите. Главното е веднага да се включат в работа. Нищо не разлага така младежта, както безделието. Никакви отстъпки за всякакви там неразположения и прочее. Желязната дисциплина и трудът лекуват всякакви заболявания.

— Ще ги разпределяме ли на дежурства?

— Непременно. По четирима души. От всяка смяна двама за боцмана. И да не се церемони много с тях.

— А останалите?

— В щурманската кабина и в машинното. Поред всяко денонощие. През втората половина на рейса ще ги сменят без почивни дни.

— Всичко това са глупости — каза старшият помощник, — все едно че са на курорт.

— А вие се погрижете да не бъде курорт, накарайте ги да се поизпотят.

— Автоматика, шефе, няма кой знае каква работа, други са вече времената.

— Така си е — съгласи се капитанът. — А попитайте тия хлапаци какво ги е довело в школата и непременно ще задрънкат за романтиката на космоса, а каква ти романтика сега? Виж по-рано...

— По наше време — кимна старшият помощник.

Капитанът удари с ръката масата.

— Аз не за това! Например моят праядо е бил капитан на параход.

— На какво?

— На параход. Плавал е по моретата.

— Защо? — лицето на помощника изразяваше пълно недоумение.

— Ами превозвали са различни товари.

— Странно. Как е могло да хрумне някому да мъкнат товари по море сред тия нефтени кули?

Капитанът вдигна рамене.

— Навярно тогава са били по-малко.

— Все едно, анахронизъм.

— Романтика — замислено каза капитанът. — Тогава хората са били други.

— Хм, плавал по море! — промърмори помощникът. — Каквото и да казвате — анахронизъм!

Капитанът се намръщи.

— Вие нищо не разбирате. Това не е като да командуваш космолет. Искало се е още нещо. Храброст, умение. Ами платноходните кораби? Какви хора е имало тогава? „Опъни десен бом-брам-брас!“ Как ви се харесва, а?!

— А какво означава?

— Някаква си команда — неуверено каза капитанът.

— Не ги разбирам аз и туйто!

— И аз сега много неща не разбирам. Преди всичко знаех, а сега, извинявайте, не разбирам. По-миналата година ме пратиха два месеца на курсове да изучавам новите звездолети. Лекции четеше един такъв клепоух. Изслушах аз първата лекция и питам: „И как все пак летят?“ — „Ето — казва — формулата“. А аз му казвам: „На формули, млади човече, не съм свикнал да летя. На всичко — казвам — съм летял: и на йонолети, и на аниhilационни, а, виж, на формули не ми се е случвало“.

— Че той не лети — ухили се помощникът, — пространството се свива.

Шията на капитана стана малиненочервена — признак, че ще има буря.

— Глупости! — каза той, като стана от креслото. — Пространството е мит, пустота. Все едно да изядеш дупката от геврека, а геврека да оставиш. Не, дайте ми вие такъв кораб, дето да има всичко — и старт, и кацане, а от формули ме избавете, покорно благодаря!

— Разрешете да си отида — благоразумно каза помощникът.

— Вървете, а аз ще си почина малко.

Капитанът изплакна двете чайничета, прибра кутийките с чая и като погледна хронометъра, дръпна завесата на койката.

„По дяволите!“ — капитанът вдигна глава от възглавницата, като се мъчеше да разбере откъде иде шумът.

Изведнъж се сети и скочи от койката.

„Курсантския кубрик! Добре, гълъбчета, сега ще получите космическо кръщение!“

Капитанът слезе в курсантското помещение и застина на вратата.

Пиршеството беше в разгара си. Целият запас от продоволствия, дадени от жалостивите мамички на бедните дечица за дългия космичен рейс, се унищожаваше с непостижима скорост. Утре тия дечица ще лежат по койките, ще се държат за коремчетата и нито един не ще отиде на дежурство. А сега — със зачервени, възбудени лица, с уста, изпоцапани със сладко, реват под акомпанимента на електронна хармоника оная идиотска песен за храбрите момчета в космоса, която така ненавиждаше капитан Чигин.

Гневът му бавно зрееше като плод под лъчите на есенното слънце. Това беше вече прекалено дори и за един командир на учебен космолет.

— Престани!!!

Шумът мигновено стихна.

— Братлета, пуякът! — произнесе нечий глас.

Капитанът стисна юмруци. Пак този прякор, проклет да е! Откъде само го узнават?!

— Старшината при мен!

Напред излезе слабичко момче.

— Ти ли си старшината?

— Аз.

— Виж какво, гълъбче — с престорена любезност каза капитанът, — първо, когато в кубрика влиза капитанът, ти си длъжен да дадеш команда „Мирно!“, разбра ли?

— Разбрах.

— Хайде, давай.

— Мирно! — изписка момчето.

Капитанът се намръщи.

— Не така, по-високо!

— Мирно!!

— Не така.

— Мирно!!!

Чигин изгледа изпълналите се като струни курсанти.

— Свободно.

— Свободно! — с неочакван бас изрева старшината.

Някой прихна да се смее.

— Това, първо — повтори капитанът. — Второ, на койките в кубрика не се седи, затова има пейки. Трето, всичките продукти да се предадат в кухнята. Тук няма бавачки, няма кой да ви прави клизми.

Капитанът можеше да се закълне, че ясно чу как някой зад гърба му произнесе „дръвник“. Той рязко се извърна, но на вратата нямаше никой. Очевидно беше му се счуло.

— Хармониката предайте на старпома.

Тих ропот се разнесе из кубрика.

— Извинете, капитане — плахо рече старшината, — не може ли...

— Не може! — прекъсна го Чигин. — Не се разрешава. Когато се върнете на Земята, ще си получите хармониката, а тук ще работите. Разбрахме ли се?

— Разбрахме — произнесе нечий глас. — Всичко разбрахме!

Капитанът огледа помръкналите лица на момчетата и се запъти към вратата.

— Мирно! — викна старшината.

— Свободно!

Ето, винаги е така. Малко повече твърдост в самото начало и тия палета ще омекнат като памук. Ненапразно са поверили учебния кораб на стария Чигин. Тук преди всичко е нужна опитна ръка.

Хваналият се за перилата капитан погледна през рамото си. Курсантите нареждаха продуктите в куфар, и в същия момент, когато десният крак на господаря на „Алдебаран“ стъпи на първото стъпало на трапа, върху главата му се стовари съкрушителен удар. Тичащата надолу по стълбите фигурка понечи да се провере между краката на капитана, но веднага бе хваната за врата.

— Кой си ти? Името ти?! — изрева Чигин.

— Курсант Плошкин. — Сиви очи с черни извити мигли насмешливо гледаха капитана.

Честна дума, този глас Чигин вече бе чувал някъде. Аха! „Братлета, пуякът!“ Така значи!

— Плошкин ли казваш?!

— Плошкин.

О, благословени времена на ветроходната флота! Десет удара с камшик биха били тъкмо на място. Не, десет удара с камшик и

денонощие в карцера. Ето какво е нужно!

— Значи, Плошкин? — мощната длан на капитана вдигна за яката хилавото телце.

— Плошкин.

— Виж какво, Плошкин, ще потърсиш боцмана и ще му кажеш, че капитанът ти е дал пет непоряда.

— Това ли е всичко?

— Това като начало — наставнически каза капитанът, като го пусна на пода. — Само за начало. И въобще, Плошкин, ще има да получаваш много-много наряди. А сега върви!

Получил на прощаване бащинско пошляпване по тила, Плошкин се шмугна в кубрика.

„Ама че ден!“ — капитанът изтри потната си шия и се запъти надолу към машинното отделение.

Тримата механици правеха някакви магии около генератора на гравитационното поле. По изражението на лицата им Чигин разбра, че и тук не го очаква нищо хубаво. Той се спря и започна да наблюдава мълчаливо как проверяваха изолацията.

— Бобините са се износили — каза старшият механик, като забеляза капитана. — Ще се наложи да ги сменяваме в състояние на безтегловност.

— Четири часа — каза Чигин, — четири часа безтегловност по програма, ще успеете да ги смените.

— Няма да успеем — каза вторият, — никак няма да успеем, има работа за два дена.

Капитанът тъкмо искаше да отвори уста, да напомни, че за двадесет денонощия принудително безделие на постоянната орбита все можеха да ги сменят, но след като размисли, махна с ръка и се запъти към асансьора. Той знаеше, че е безполезно да спори с механиците. Те винаги намираха някакво оправдание.

— Асансьорът не работи — каза старшият.

— Защо?

— Нали знаете — сви рамене той, — че на втория спомагателен реактор изтече срокът на инспекторския преглед.

— А защо не повикахте инспектора?

— Викахме го, но той каза, че за такава вехтория не си струва да си хаби времето. „Вас — казва — отдавна трябваше да ви бракуват.“

— Да ни бракуват! — възмутено се разфуча капитанът. — Не е той, който ще решава кого да бракуват. Когато се върнем, ще отида в Главната инспекция.

— След месец изтича срокът на документите за моторите — добави старшият. — Без основен ремонт този път няма да се размине. Миналата година...

— Стига, по-добре от вас знам какво е нужно.

Капитанът вече беше горе, когато дочу гласа на старшия механик:

— Съвсем се е разкиснал нашият пуяк.

— Време е и него да бракуват — забеляза вторият.

Това вече беше последната капка, чашата на търпението преля.

Уви, доблестният потомък на капитана на парахода „Жулан“ в официалните документи се наричаше завеждащ самоходната учебна космична база, целият щат на която, освен него самия, се състоеше от един помощник, лекар, трима мотористи, самоволно издигнати в ранг механици, и един работник, наричан ту боцман, ту готвач, в зависимост от това, дали чистеше в момента помещението, или отваряше консервните кутии.

Върху този двулик Янус се стовари цялата мощ на капитанския гняв.

— Кръчма! — закрещя Чигин, като тупна с крак. — Истинска кръчма! Перилата не са лъскани от миналия рейс! В курсантския кубрик кочина! Незабавно да се вземе наряд от курсанти и след два часа всичко да блести като на параход! Ясно ли е?

Смаяният готвач остави на пода чувала с брашното и моментално се превърна в напет боцман.

— Слушам, да се вземе наряд курсанти!

Не, каквото и да казвате, капитан Чигин умееше да поддържа строга дисциплина.

— Вижте какво, гълъбче — добави той вече със спокоен тон, — накарайте ги да работят и нито един ден да не мързелуват. Между другото, там има един курсант Плошкин. Днес му хързулнах пет наряда, тъкмо ще стигнат за перилата.

— Водачът на рейсовия кораб пита, нямаме ли поръчения за Земята — каза старшият помощник. — Той смята вече да отлети.

— Нека тръгва. Впрочем... — капитанът се почеса по тила. — Задръжете го още един час.

— Защо?

— Така — неопределено измърмори Чигин, — може да ни потрябва. А сега помолете доктора да дойде при мен.

След няколко минути в каютата на капитана влезе лекарят. В ръката си държеше пачка с перфокарти.

— Викали сте ме?

— Да, гълъбче, как е при вас?

— Всичко е наред. Лекарствата са получени, санитарните картони са проверени.

Чигин хвърли неодобрителен поглед на перфокартите. Той малко вярваше на цялата тая машинна диагностика.

— Хм... Ето какво ще ви помоля: прегледайте ги сам. За да няма като миналия път: един го боли корем, друг има коклюш, на трети цирей под мишницата му пречи да работи. На мен пътници не ми трябват. Прегледайте ги и при най-малкото подозрение — обратно на Земята.

— Да, но...

— Точно така, прегледайте ги — сериозно каза Чигин. — Такова е нареждането ми.

— Добре. — Лекарят сви рамене и излезе.

Капитанът, пъшкайки, развърза обувките си. Да, дявол да го вземе! В края на краищата можете колкото искате да тренирате тялото си, да калявате волята си, но все пак някой вътре във вас с отвратителна прецизност държи сметка за всеки изживян ден и към седемдесетте току-виж ти напомнил колко години, часове и минути се числят в баланса ти. Така е, господа, и няма защо да се обиждате на стареца, ако за добро шляпне по врата някакъв сополанко или нахока немарливия боцман. Ред трябва да има на кораба, без ред това не е кораб, а детска градина, ето какво е кораб без дисциплина, ако искате да знаете. По-рано, по времето на ветроходната флота... Чигин протегна ръка, взе от лавицата орфаномче и се пренесе в тайнствения свят на пристанища, съкровища, морски бури и абордажни боеве с пирати, в пленителния очарователен свят, по който

копнееше уморената от сивото ежедневие на космоса душа на капитана.

В това време командирът на рейсовия кораб, след като изчака уговорения час, потегли обратно за Земята, като пожела на екипажа на „Алдебаран“ щастлив рейс.

Беше три часът и четиридесет и пет минути по земно време, когато старшият помощник върна капитан Чигин от царството на фантастиката и приключенията към печалната действителност.

— След петнадесет минути отлитаме, шефе.

Капитанът въздъхна, затвори книгата и отиде в командната кабина.

След няколко минути на пулта светна зелена лампичка: машинното отделение съобщаваше, че моторите са готови за старт. Чигин пусна данните за полета в изчислителната машина и докато чакаше сигнала на кибернетичния щурман, че задачата е решена, взе микрофона.

— Космос-три, космос-три — Чигин удари с юмрук червената кутия, — космос-три! Фу, по дяволите! Колко пъти исках да ми дадат радист, та може ли с тая вехтория... Космос-три!!! — от гръмогласните викове на капитана лампичките на пулта замигаха. — Космос-три, аз съм „Алдебаран“, защо по дяволите не отговаряте?

На екрана внезапно се появи ухилената мутра на диспечера.

— Извинявайте, капитане, но радистът от трансоларния тъкмо ми разправяше интересен виц! Някакъв тип... — Изображението изчезна и по синкавата повърхност на екрана забягаха черни мълнии. Някъде наблизко един от новите звездолети свиваше в пространството.

— Космос-три! — капитанът махна безнадеждно с ръка. Трябваше да изчака, докато дяволското пространство почне пак да пропуска радиосигналите.

— ... Бива си го вица, нали?! — изображението на диспечера се озъби на екрана.

— Да... — неуверено каза Чигин.

— Какво има, капитане?

— Искам старт.

— Документите ви в ред ли са!

— В ред са.

— Тръгвайте! Само моля ви се, не ме окадявайте при старта. Миналия път опушихте цялата ми обшивка.

— Три „же“ — каза Чигин. — Според учебната програма претоварване три „же“. Тия от първи курс имат още жълто около устата.

— Хайде, карайте кротичко, а там след половин милиона километра дайте на вашите хлапаци, ако искате, и десет „же“. И на мен няма кой да ми чисти обшивката, нямам стажанти.

— Добре — каза Чигин, — вече получих задачата от кибернетичния щурман. Довиждане!

— Приятно пътуване!

Капитанът натисна стартовото копче и погледна часовника. Нямаше повече работа в командната кабина. Сега трябва да отиде и да легне, докато „Алдебаран“ набере скорост. Тежкото тяло на капитана беше доста чувствително към претоварването — факт, който той старателно криеше от членовете на екипажа.

— Пуякът вътре ли е? — запита докторът.

Старшият помощник сложи пръста си на устата:

— Вътре е, но по-добре не влизайте. Ще почне да ви пои със своята помия.

Докторът се намръщи. Само като си помисли за капитанския чай, почувствува, че му се повдига. И все пак... не, не бива да отлага. Той решително хвана дръжката на вратата.

— Случило ли се е нещо? — запита старшият помощник.

— Да, на стареца му щукна в главата да устроим поголовен медицински преглед. Що ми трябваше да изпълнявам каприза му.

— Инфекция ли? — лицето на помощника придоби загрижен вид.

— По-лошо — махна с ръка докторът и отвори вратата на каютата. — Мога ли да вляза, шефе?

— Влезте. Искате ли чашка чай?

— Благодаря, идвам по работа.

Капитанът се навъси. Да се откажеш от чая, приготвен собственоръчно от капитан Чигин, това е вече...

— Слушам — сухо каза той.

— Работата е там... — докторът се запъна, че курсант Плошкин отказа да го прегледам.

„Аха, пак Плошкин!“ — В очите на капитана блесна хищен пламък.

— Защо отказа?

— Казва, че е... че е... момиче.

— Кой е момиче?

— Курсант Плошкин.

Няколко минути капитанът мълчаливо гледаше доктора, като се мъчеше да си представи курсант Плошкин в копринена рокля с роза в косите. В спомените му девойките бяха винаги такива. Не, трябва да има някаква грешка! Тая бръсната кратуна!

— Глупости — промърмори Чигин. — Не може да бъде. В школата не приемат момичета.

— Но тя не е курсант. Курсант Плошкин ѝ е брат. Разболял се преди отлитането и останал на Земята. А сестра му — Инеса Плошкина — е тук на кораба като курсант Плошкин, вместо брат си.

— Какво?!!! — досети се внезапно капитанът. Тези насмешливи сиви очи с черни извити мигли... — Курсант Плошкин в общата каюта!! — изрева Чигин, като удари с всички сили по масата...

Какво да прави с Инеса Плошкина? Рейсовият кораб не може да долети дотук. Да я предаде на случайно срещнат космолет? По дяволите, по учебното трасе едва ли ще мине някой. А да се върнат назад — значи да провали рейса и да стане обект на вицове, които ще се разправят по всички космодруми: „А чухте ли какъв номер са изиграли на нашия пуяк?!“ Да я остави на кораба с курсантите? Невъзможно! Капитанът си помисли за своята внучка. За нищо на света не би искал да я види в курсантския кубрик. Нехранимайковци, истински нехранимайковци!

Капитанът се хвана за главата.

„Ама че положение!“

През откrehнатата врата на общата каюта се чуваха сдържани ридания.

Чигин изруга и скочи от креслото.

— Събери си нещата!

Риданията се усилиха.

— Събери си нещата, пренасяй се в моята каюта!

— А вие?

В широко отворените, още влажни от сълзи сиви очи имаше толкова доброта и примирение със съдбата, че на капитана му стана неловко.

„Не е хубаво, не биваше да й крещя така, все пак е момиче.“

— Аз ще спя при старпома на дивана — промълви той, като гледаше в краката си, — а ти... а вие се настанете тук. Сега боцманът ще ви постели.

Инеса понасяше тежко безтегловността и капитан Чигин ругаеше механиците, които се протакаха безбожно дълго със сменяването на гравитационните бобини. Не се доверяваше на боцмана, сам разтребваше каютата на Инеса и я лекуваше със силен чай при пристъпите ѝ на повръщане.

Дори молбата ѝ „да не попарва в чая тия отвратителни зелени листа“ — нечувана дързост, която можеше да коства живота на друг смелчак — беше приета с добродушна усмивка.

— Знаете ли — каза Чигин веднъж на старшия помощник, — много мила девойка. Такава тиха и скромна. Разказа ми историята си. Баща ѝ и майка ѝ загинали при автомобилна катастрофа. Кръгло сираче. Живее с брат си.

— Скромна! — изсумтя старпомът. — Скромна, а какъв номер ни скрои!

Капитанът се намръщи.

— Вие нищо не разбирате. Момичето го влече романтиката. Покоряването на далечните планети. Та освен за космоса за какво друго може да мечтае сега младежта? А тя обича Стивънсън.

— Кого обича?

— Стивънсън.

— И той ли е курсант?

— Стивънсън е велик писател от древността, писал е морски повести.

— Анахронизъм — каза старпомът, — анахронизъм са вашите морски повести. По-добре кажете какво да правим с тая Плошкина. Безтегловността свърши, ще я включим ли в дежурствата?

— В дежурствата? — капитанът се почеса. — Не, защо? Че тя е пътничка.

Изминаха няколко дни и Инеса вече се чувствуваше на космолета като у дома си. На нейно разположение беше цялата капитанска библиотека и по пода на каютата се търкаляха сред прочетените книги хартийки от бонбоните, които тя поглъщаше с не по-малка страст от морските романи.

Докторът, който ненавиждаше досега шаха, часове наред играеше с пътничката, като изпитваше необяснимо удоволствие от всяка загубена партия.

Междувременно в романтичната душа на капитана бушуваше деветобална буря. Рейсът скоро щеше да свърши и мисълта, че „Алдебаран“ ще се лиши от очарователната пътничка, караше капитана да крои най-фантастични планове.

Най-сетне той взе решение.

Да, по дяволите, защо пък старият Чигин да не осинови тая славна девойка?! И без това няма родители, а „Алдебаран“ така се нуждае от радист. За някакви си два-три месеца тя ще свърши съкратените курсове, а капитан Чигин все ще успее да издействува да му отпуснат щат за радист, затова можете да бъдете напълно спокойни!

Но животът е много сложно нещо и човек никога не знае какви изненади му готви съдбата.

Един заблудил се в космичното пространство астероид пресече траекторията на „Алдебаран“. Трудно е да се каже сега защо старичката изчислителна машина три пъти прави изчисленията, докато даде командата на кибернетичния щурман. Важното е, че когато командата беше дадена, астероидът се намираше застрашително близо. Катастрофата беше предотвратена чрез включване на маневрения двигател на десния борд на пълна мощ.

Това се случи малко преди обед.

После всичко се разви по вечните и неотменими закони на механиката. Десетте технически единици маса на капитанското тяло,

устремени със заложената в тях инерция, се сгромолясаха върху крехкото тяло на пътничката.

Преди още някой да проумее какво бе станало, моторът вече беше изключен и единствен свидетел на случилото се беше проснатата на пода фигурка.

— Доктора! — изрева капитанът, като грабна на ръце Инеса. — Доктора!

Гръмогласният капитански рев още не бе стихнал, когато на вратата се появи лекарят.

— Жива! — каза той, като стискаше тъничката китка със сини жилчици. — Изглежда, няма нищо страшно. Донесете ми от каютата аптеката.

Капитанът хукна да изпълнява нареждането на своя подчинен.

— А сега — каза докторът, като отвори сандъчето с лекарствата, — моля всички да излезете.

Какво ли не бе преживял капитан Чигин през дългия си и труден живот, но тези десет минути, докато чакаше, му се сториха най-тежките през всичките седемдесет години.

— Е?!

Видът на доктора не предвещаваше нищо добро. Разкопчана яка, разрошена коса, по челото едри капки пот.

— Говорете, какво й е?

— Капитане! — докторът изпи наведнъж половин шише вода. — Капитане, тя не е момиче.

— Какво?! — още малко и очите на капитана сякаш щяха да изскочат от определеното им от природата място, да се спуснат напред, за да изпепелят всичко по пътя си.

— Натъртване на гръбнака, трябваше да слагам компреси. Тя е най-обикновено момче, хлапакът му с хлапак. Всичко ми призна. Хванал се на бас с курсантите, че ще прекара целия рейс в капитанската каюта, без нищо да работи. И сестра няма, и никакво сираче не е, баща му е някаква важна клечка в Управлението! Ех, капитане, как ни изигра синковецът му!

Всеки, който би видял в тоя момент капитан Чигин, би разбрал откъде се е взел точният прякор „Пуяк“. За няколко минути бузите на капитана промениха всички цветове на спектъра: от червено до виолетово и когато най-сетне той отвори уста... Впрочем, не си струва

да повтаряме всичко, което произнесе капитан Чигин, когато отвори уста. Нали времената на ветроходната флота отдавна са минали.

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 7 от 1967 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.